

# ספורט: סקי מים שיט סירות נהר (רפטינג)

**SPORT:**  
**Water Skiing**  
**Whitewater Rafting**

571 ■ 2/1998 ■ שבט התשנ"ח

**רשות הדואר**  
Israel Postal Authority  
PHILATELIC SERVICE השירות הבולאי



## סקי מים

את תחילתו של סקי המים בישראל ניתן לזקוף, בין היתר, לאברהם קרת ולישיקה גנזי שגלשו בסופי שבוע בכנרת בשנים 1962-1982, בנו מקפצה והקימו מסלול סלאולם. את השיגעון לסקי ירשו ביניהם, איתן קרת ומשה גנזי, שנשלחו לבי"ס לסקי בארה"ב, התאמנו באירופה ונמנו כגולשים התחרותיים הראשונים בארץ. בין השנים 1979-1982 התקיימה אליפות ישראל מידי שנה באזור חוף תמר בכנרת. משנת 1983 הופסקה למעשה כל פעילות הסקי התחרותי בכנרת והחלו התכניות להקמתו של מתקן סקי בכבלים שיאפשר פעילות באזור אוכלוסייה גדול. בשנת 1988 יזם איתן קרת את הקמת מתקן הסקי בכבלים והוקמה גם התאחדות סקי המים בישראל (היום - "עמותה"). הוועד האולימפי הבין-לאומי אמור להחליט בקרוב לגבי הצטרפות ענף סקי המים לתכנית המשחקים האולימפיים. סקי המים נחשב ענף פופולרי באוסטרליה ובארה"ב, שם פיתחו עסק שלם סביב הענף, הכולל בי"ס לסקי, קייטנות סקי, חנויות ענק עם ציוד סקי, ואנשים מכל העולם באים ללמוד, לקנות ולקחת חלק.

מתקן הסקי מים בכבלים בפארק בגין בדרום ת"א חשף בפני הציבור הרחב את הענף. סקי המים בארץ בתקופה "שלפני הכבלים" היה ספורט למיעוט בעל יכולת כלכלית שישל להרשות לעצמו להחזיק סירה מהירה. המתקן בת"א הינו רעיון חדשי המאפשר לשמונה אנשים לגלוש בעת ובעונה אחת בהנאה מירבית ובעלות נמוכה. רעיון זה פותח בגרמניה בשנת 1976, ומאז הוקמו כ-80 מתקנים כאשר הראשון שבהם במזרח התיכון הוקם בישראל ב-1989. המרכז לסקי מים בת"א הינו חוויה אמיתית ועממית לכל המשפחה, החל מגיל 9 ועד גיל 60. האגם המלאכותי במרכז מלא במים נקיים ומתוקים. עומק המים 1.5 מ', וכדי לשמור על נקיון המים הוכנסו לתוכם עשרות אלפי דגים. הפעילות באתר מיועדת לציבור הרחב וכן מתנהלות בו קייטנות לסקי מים, ימים מאורגנים לחיילים ולבני נוער מחו"ל וכן לתלמידי בתי הספר היסודיים והתיכוניים. נבחרות סקי מים מאירופה מגיעות מידי שנה למחנות אימון משותפים עם נבחרת ישראל באתר עקב האקלים הנוח בחודשי החורף בישראל.

## מעוז טל

מזכיר עמותת סקי המים בישראל

## שיט סירות נהר (רפטינג)

ספורט הרפטינג קיבל את שמו מהמילה הלועזית (RAFT) - רפסודה. נהר שבדרום יצב מכשול כלשהו, מגיב ביצע"ס ובפרץ אנרגיה המתבטא ביצירת זרמים חזקים, מערבולות אופקיות ואנכיות, גלים, בורות שואבים, מפלים ואשדות המאיימים לשאוב, להפוך וללכוד כל גוף זר הנסחף בו. כל אלו מהווים סכנה גדולה למי שלא הוכשר לשיט נהרות. זרמי נהר אלו בכל צורותיהם האפשריות נכללים בהגדרה "מים לבנים" (WHITewater RAFTING). המים הלבנים (קצף) מופיעים כל אימת שהזרמים העזים מתנגשים במכשולים הנקרים בדרכם. הפילוסוף היווני הרקליטוס אמר: "אינך יכול להיכנס פעמיים לאותו נהר" מאחר שטיפת מים שירדה בנהר לעולם לא תחזור שנית. הרקליטוס לא היה שייט נהרות אך הבין את כל אשר יודע שייט

רפטינג מנוסה כיום. לכל נהר חוקים משלו, חיות, קצב, אופי, דינמיות והתנהגות משתנה וקשה לחיזוי. יש לתת את הכבוד הראוי לכל נהר ולכל שיט.

שיט נהרות החל כמענה לצורך להוביל סחורות בנתיבי נהרות אשר שימשו דרכי תחבורה ראשיות לסירות מכל הסוגים. בשנת 1842 החל שיט הרפטינג המודרני הראשון בהיסטוריה כאשר סגן ג'ון פרמונט (John Fairmont) בצבא ארה"ב השתמש בסירת גומי צבאית לשיט בנהר סוער. הצלחתו הייתה חלקית מאחר שסירתו התהפכה והושמדה; למרות זאת הצליח לעבור אשדות חזקים, שעד אז לא האמינו שניתן לשוט דרכם. בשנת 1869 הוביל ג'ון ווסלי (John Wesley) קבוצת חוקרים הרפתקנים במורד נהר הקולורדו בגרנד קניון. חברי הקבוצה השתמשו בסירות משוטים מעץ וחתרו בטכניקה היחידה שהייתה ידועה אז, כאשר מבטם מופנה אל מעלה הזרם, דבר שמנע מהם לראות את הסכנות בנהר ולחמוק מהם. סירותיהם התנפצו לכל עבר, והאגדות עליהם עדיין שגורות בפי אנשי הנהר. בשנת 1909 שט ג'וליוס סטון (Julius Stone) במורד נהר הקולורדו במסע שנודע כשיט הרפטינג המסחרי הראשון בהיסטוריה. ההתפתחות המשמעותית של ספורט הרפטינג החלה לאחר מלחמת העולם השנייה כאשר סירות הצלה רבות מצבא ארה"ב הגיעו לידיים פרטיות. סירות אלו היו עשויות מחומרי היי-טק, כמו היפולון מחוזק וללא חומרים קשיחים, כמו עץ או מתכת, בדומה לסירות הרפטינג המודרניות של היום. בעשור האחרון התפתח מאוד ענף ספורט המים הלבנים בעולם. יותר מכל, ספורט זה נותן ביטוי להתמזגות האדם עם הטבע ומהווה אתגר אישי אדיר וספורט קבוצתי מגבש.

בשנת 1988 הושקה סירת הרפטינג הראשונה למימי הירדן ההררי על ידי ערן בורוכוב וצח סרור. השניים הקימו את חברת "רפטינג נהר הירדן" ואיפשרו את הקמתו של ענף ספורט הרפטינג בישראל. מאז ועד היום התפתח הענף ומאות אלפי מטיילים ותיירים חוו את חווית הרפטינג בירדן ההררי.

יחודו של נהר הירדן בכך שהוא הנהר היחיד בעולם שמקורו מעל גובה פני הים וסימונו מתחת פני הים. יתרונו של נהר הירדן מבחינת ספורט הרפטינג טמון בשיפועו התלול (נפילה של 20 מטר לקילומטר) ובהמשכיות האשדות שבו לכל אורכו.

סכנה גדולה אורבת לספורט הרפטינג בארץ ובעולם עקב בניית סכרים לאורך אפיקי נהרות לצורך הקמת תחנות כוח הדור-אלקטריות. נשאר לנו לקוות שהתעוררות אוהבי הטבע וספורט הרפטינג תמנע פגיעה נוספת בנהרות ותעשה לשימורם להנאת כולם.

## צח סרור

"רפטינג נהר הירדן"

מעצב הבול:  
אסף ברג ז"ל

Stamp Designer:  
A. Berg

# SPORT: WATER SKIING, WHITEWATER RAFTING

## WHITEWATER RAFTING

The sport of rafting got its name from the English word raft. A river, when faced with an obstacle of any sort, reacts with anger and a burst of energy. This energy creates strong currents, vertical and horizontal eddies, waves, whirlpools, falls and rapids that threaten to engulf, overturn and capture any foreign object that happens to be there. All these pose great dangers to those without proper rafting training. All these various river currents are included in the term white water. White water (foam) appears whenever the powerful currents crash into obstacles on their way. The Greek philosopher Heraclitus said, One cannot enter the same river twice, since a drop of water that has swept down the river will never return. Heraclitus was no rafter, but he understood what every experienced rafter knows today. Each river has rules of its own, a life, rhythm, character, dynamics and ever-changing, unpredictable behaviour. Every river, and every journey down a river, must be treated with proper respect.

Whitewater rafting began as a means of transporting merchandise down rivers that served as main thoroughfares for boats of every kind. In 1842, the first modern whitewater raft trip took place when Lieutenant John Fairmont of the US Army used a military rubber boat to go down a turbulent river. He was partially successful, but his boat capsized and was destroyed. Despite the sorry end, he did manage to travel through strong rapids believed till then to be unfit for boats. In 1869, John Wesley headed a group of adventurous scientists down the Colorado River, in the Grand Canyon. The group members used wooden boats and rowed using the only technique known at the time, facing upstream. This prevented them from looking forward, seeing the dangers ahead and avoiding them. Their boats shattered and were scattered in every direction, and legends of them are still told by the river people. In 1909, Julius Stone went down the Colorado River on the first commercial rafting trip. After World War II, when many rescue boats from the US military ended up in private hands, the sport of rafting gained popularity. Like the modern boats used today, these boats were made of hi-tech materials, such as fortified Hypalon, and used no rigid materials such as wood or metal. In the past decade, the sport of whitewater rafting has developed tremendously, all over the world. This sport provides an opportunity for man to be with nature and offers a great personal challenge, together with the social value of teamwork.

In 1988, Eran Borochov and Tzach Srur launched the first raft on the Jordan River. The two established the "Jordan River Rafting" Company, and were the first to institute the sport of whitewater rafting in Israel. Since then, the sport has developed, and hundreds of thousands of tourists have enjoyed the experience of rafting on the "mountainous" Jordan.

The Jordan River is unique, being the only river in the world whose source is above sea level, while emptying below sea level. The advantage here for whitewater rafting lies in its steep gradient (a descent of 20 meters per kilometer) and the many rapids along its course.

The future of the whitewater rafting sport is uncertain in Israel and around the world, due to dams built on rivers for hydro-electric power stations. We can only hope that nature lovers and rafting aficionados will prevent further damage to the rivers, preserving them for the benefit of all.

**Tzach Srur**  
"Jordan River Rafting"

## WATER SKIING

The beginning of water skiing in Israel may be attributed to, among others, Keret and Yashka Ganzy, who skied on the Sea of Galilee on weekends between 1962 and 1982. They built a jump and created a slalom course. Their sons, Eitan Keret and Moshe Ganzy, inherited their obsession. They were sent to a water ski school in the United States, practised in Europe and were among the first competitive water skiers in Israel. During 1979 through 1982 the Israeli



חותמת -  
אירוע  
להופעת  
הבול  
SPECIAL  
CANCELLATION

championship was held annually at Tamar Beach on the Sea of Galilee. From 1983, all competitive skiing activities on the lake ceased and plans for a water ski cable ways site, intended to serve a large number of people, began. In 1988, Eitan Keret initiated the water ski cable ways site and the Israel Water Ski Federation was established. The International Olympic Committee is due to decide whether water skiing will enjoy the definition as an Olympic sport. Water skiing is a popular sport in Australia and the United States, where an entire industry has developed around it. This includes skiing schools, summer schools, huge stores stocked with skiing equipment, and people who flock from all over the world to learn, buy and participate in the sport. The water ski cable ways at the Begin Park, in south Tel Aviv, made the sport available to the general public. Water skiing in the pre-cable period was a sport for the few who were able to keep a speedboat. The Tel Aviv site is an innovative idea that allows eight people to ski simultaneously, with maximum enjoyment and minimum cost. The idea was developed in Germany in 1976, with 80 additional sites built since, the one established in Israel in 1989 which was the first such site in the Middle East.

The water ski center in Tel Aviv is a real, popular experience for the entire family, from ages 6 to 60. The artificial lake at its center is filled with clean, fresh water. The water is about 1.5m deep, and to keep it clean, tens of thousands of fish were introduced. Activities at the site include a water skiing summer school, organized events for the military and for youths from abroad, and activities for elementary and high school students. European water ski teams come here every year for training camps together with the Israeli team, due to the pleasant weather Israel enjoys in winter.

**Maoz Tal Secretary**  
**Israel Water Ski Federation**

## SPORT - Water Skiing, Whitewater Rafting

Issue: February 1998  
Designer: A. Berg  
Stamp size: 20 x 25.7mm  
Plate nos.: 340, 341  
Sheets of 50 stamps  
Tabs: 10  
Printers: Government Printers  
Method of printing: Offset

## SPORT - Ski Nautique, Rafting

Emission: Fevrier 1998  
Dessinateur: A. Berg  
Format: 20 x 25.7mm  
No. de planches: 340, 341  
Feuilles de 50 timbres  
Bandelettes: 10  
Imprimerie: Presses de Gouvernement  
Mode d'impression: Offset

## DEPORTE - Ski Nautico, Rafting

Emission: Febrero de 1998  
Dibujante: A. Berg  
Tamano de sello: 20 x 25.7mm  
No. de planchas: 340, 341  
Pliegos de 50 sellos  
Bandeletas: 10  
Imprenta: Imprente del Estado  
Sistema de impresion: Offset

השירות הבולאי - טל' 03-5123933

שדרות ירושלים 12, תל-אביב-יפו 68021

The Israel Philatelic Service - Tel. 972-3-5123933

12 Sderot Yerushalayim, 68021, Tel Aviv-Yafo